

CULTURA POPORULUI

„LUMINEAZA-TE ȘI VEI FI: VOIEȘTE ȘI VEI PUTEA“

C. A. ROSETTI.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACTIA, STR. REGALA No. 16.

BUGUREȘTI 14 OCTOMBRIE 1928

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA No. 16

ANUL VIII, Nr. 248.
Apare în fiecare Duminică

15 Octombrie
1922

Zi mohorită de toamnă, în care pomii în leneșe cântare troenesc potecile și cărările cu frunză ruginită, simbol al tristeții și vestitor de necontrazis al zilelor rele de iarnă, iar o ploaie rece și pătrunzătoare isvorită din nouri mari plumburii, transformă pământul însecat în pastă noroioasă.

Zi mare și sfântă în istoria poporului românesc. Dată scrisă cu slovă de aur în marea carte, lungă și glorioasă, a acestui popor. Prăsnim cu bucurie națională, mare și nepătrunsă, împlinirea a șase ani de la încoronarea gloriosului Voevod, Ferdinand I cel Mare ca Dominitor al tuturor Românilor.

Pentru a doua oară dela câștigarea, prin armă a neatrănării sale, România serbează încoronarea Suveranilor ei. Sunt aproape cinci decenii decând învingătorul de la Plevna, își așeza cu deosebită solemnitate coroana turnată din oțelul tunurilor luate ca trofee de război; sunt șase ani de când Ferdinand I, Făuritor al României întregite și-a încins fruntea cu coroana de Rege al României-Mari, al tuturor Românilor, coroană turnată din oțelul gurilor de foc, ce au bufnit în valea Cășinului, a Oituzului, Măraștilor și Mărășeștilor.

Ziua încoronării din 1922, marchează o dată, care în istoria neamului nostru, covârșește ca însemnătate națională și înaltare politică.

S'a înfăptuit, la Alba-Iulia, simbolul unității naționale, visat o clipă de Mihai Viteazul, cu și prin ajutorul sângelui, pe care opt sute de mii de eroi, l-au vărsat necondiționat. Sângele lor încheiat, formează sigilul de ceară roșie, pe care s'a aplicat pecetea coroanei românești, cu care menținem o Românie întregită.

Încoronarea este consfințirea solemnă a drepturilor noastre indiscutabile, cucerite cu trudă și jertfă pe altarul suferinței naționale prin vârfurile baionetei și consfințite prin tratatele internaționale ce s'au încheiat ulterior.

Dar preamărirea de astăzi, mai are înțelesul simbolic al indisolubilității legăturii de credință și dragoste dintre Țară și Dinastie.

Aducând un pios omagiu călăuzitorului pe calea libertății, a unității etnice și a puterii, pe care cu sfâșietoare durere vedem că nu mai este în mijlocul nostru, nu putem decât să zicem că această coroană, sub care se găsește reunită patriarhalii moldoveni, luxioși munteni, veșnic frământații olteni, religioși basarabeni, întreprizii ardeleni și falnicii maramureșeni cu cute. Așorii dobrogeni, să strălucească și să crească, în veci, ca simbol de unire al tuturor Românilor și înfrățire al tuturor neamurilor ce se dezvoltă sub aripa ocrotitoare a României Mari, una și nedespărțită.

RADU MISLEA

I. P. S. Patriarhul Ecumenic Vasile al III-lea, al Constantinopolului
și I. P. S. Patriarhul Miron I al României.

SCRIERILE PĂRINTELUI TRIFA

O ducem greu în lupta cu beția, pentru că nu lăvem a face decât cu măsură ale stăpânirii împotriva cârciumilor sau a producerii rachiiului. Astfel de măsuri însă nici-o dată nu dau roada deplină și nu pot fi aplicate cum se cade, dacă însăși lumea nu se urnește pentru a ajuta aplicarea legii și a măsurilor. De aceea însăși stăpânirea se lasă moale. Tot așa e și cu măsurile luate pentru alte stări decât beția. Lumea nu dă ajutor pentru că ele să se aplice.

În mijlocul acestei stări, de un mare ajutor ne este marea silință a unui preot de peste munți, Părintele I. TRIFA din Sibiu. Sf. Sa a tipărit cărți foarte însemnate împotriva beției și a altor păcate ale noastre, cărți atât de bune, atât de tari în puterea de a urni inimile și a gonii nesimțirea, — încât e o datorie de a le face cunoscute și a le răspândi. Toți cei ce se silesc acum a îndrepta lipsurile poporului nostru trebuie să se înarmeze cu aceste cărți, cari îi pot fi de mare ajutor.

Împotriva beției, Sf. Sa are o carte cu numele OASTEA DOMNULUI, carte frumos lucrată, și pe din afară și cu cuprins, împodobită cu multe chipuri, carte care nu se poate să nu placă atât oamenilor cu învățătură, cât și celor neînvațați. E o podoabă de carte și e și ieftină. Adeverată carte de propagandă. 2000 de oameni s'au lăsat de beție prin această carte. De voi atârna să faceți ca sute de mii să se lase, dacă

o veți face cunoscută. Costă numai 40 de lei.

O carte frumoasă de învățătură și de desfătare sufletească este altă carte, în care povestește Călătoria la Ierusalim, în tovarășia Mitropolitului Nicolae dela Sibiu în 1925. Nu se mai găsește de vânzare, dar s'a pus din nou sub tipar.

Are apoi 3 cărți despre Sf. Scriptură: 1. Tălcurirea Evangheliilor, 50 de lei; 2. Pildele Mântuitorului, 15 lei; 3. Cetiri

și Tălcuri din Biblie, 35 de lei — toate minunate și împodobite.

Mai are apoi alte 5 cărți: 1. Oglinza inimii omului, carte care zguduie inima, 15 lei; 2. Corabia lui Noe, cu un cuprins foarte viu, 15 lei; 3. 25 de Povestiri și istorioare, 12 lei; 4. La picioarele Stăpânului meu, povestirea unui păgân ajuns creștin, 15 lei și 5. Mai lângă Domnul meu, 15 lei.

Toate aceste cărți sunt foarte plăcute ca înfățișare,

sunt adevărată podoabă pentru dulapul cu cărți al cuiva și face cinste librăriilor care le au în ele și tipografiilor care le-au lucrat. Nu citiți altceva, fără a le citi pe acestea. În București, se găsesc la librăria Pavel Suru, Calea Victoriei, peste drum de biserică Albă, și la biserică Zlătari. Se pot cere și la Ziarul Lumina Satelor, str. Mitropoliei în Sibiu.

Arhim. SCRIBAN.

Unitate și sprijin

De la o vreme încoace, ne-am tot obișnuit, să auzim: fraudă cutărui funcționar, ofițer, deputat, furtul din hambarul cutărui om gospodăru, sinucideri, bătăi, beții și o mulțime de alte fapte ucigătoare vieții, de pe urma căror suferă neamul, suferă societatea, suferim chiar noi fiecare în parte.

În loc să căutăm cu mijloace posibile a înflori poteca vieții, cu fapte frumoase, ne silim a da frâu răutăților și altor patimi, de pe urma căror unii câștigă, iar alții ignoranți perde material cât și moral. Iată de ce mulțimea neștiutoare nu pricepe, nu înțelege urmările răului, fiindcă adevărații apostoli și păstori sufletești, lasă turma în voia soartei, în mână

pierzării, ocupându-se de afaceri și interese personale.

Se străduiesc o parte din cărturari a da lumină satelor, însă nu atât folos, față de ceilalți, care parte îmbrățișează patima, iar alții instigări privesc nepăsători, cum cangrena viciilor roade vlagă acestui neam cu minte, însă fără educație. Și dacă aici și colo, am aflat că a luat ființă și câte o secțiune a Ligii Culturale, Cămin Cultural, Ateneu Popular, Astra sau vre o altă organizație, cu scop de a răspândi lumina faptelor bune în masa poporului, apoi multe din ele spre durere se năruiesc sau dispar complet din lipsă de concurs și suflet a celor ce ar trebui să lupte pentru ridicarea lor.

Și iată de ce la noi crește răul, cresc patimile, cresc scandalurile omorurile, furturile, fiindcă nu e mână de fier, nu e unitate sufletească, nu e concurs spre a putea, ca lumina să pătrundă cât mai adânc în sufletele neamului. Timpurile de azi ne impun grabnic o organizație de înălțare morală.

În acest scop ar fi bine, ca toți fruntași politici, cărturarii, preoții, învățătorii să sprijine cu sufletul lor cald organizațiile care au ca lozincă, răspândirea culturii în popor.

Am dat semnalul! La muncă și izbândă va încununa cu lauri de fericire capetele noastre.

C. Georgescu-Obreja

SCRIEȚI CUM TREBUIE!

În două tipărituri, citesc mai de curând îndemnuri de a scrie cum se cade. Una este ziarul Adevărul (29 Sept. a. c.), în care d. Josif Nădejde scrie un articol cu titlul „O, vorbiți, scriți... corect!“. A doua este revista Vestitorul (1—15 Sept. a. c.), organul episcopiei unite românești din Oradea Mare, în care un preot român unit, Păr. Dr. Tăutu, scrie sub titlul „Vorbiți scrieți românește, pentru Dumnezeu!“

Băgați de seamă că unul scrie „Vorbiți scriți“, iar celalt „Vorbiți, scrieți“. Care din doi scrie mai bine? Trebuie să zicem scrieți ori scrieți?

Nu mai felul din urmă e bun, pe care l scrie Păr. Tăutu. D. Nădejde, deși se leagă de alții că nu știu a scrie, totuși, în punctul acesta, o scrânteste. Căci, dacă luăm vorbele de conjugare a treia, din care face parte și verbul a scrie, găsim că, la persoana a doua a numărului înmulțit, toate au sfârșitul cu efi, de pildă: mergeți, întindeți, înțelegeți, alegeți. Deci și lui a scrie, dacă-i agățăm sfârșitul efi, iese scrieți, nu scriți.

Destul scriu greșit cei dela poștă, care acum, la stămplarea mărcilor, adaugă și cuvintele: „Scriți curat și complet adresa“; să nu mai greșescă și cei ce urmează astfel de greșeli!

D. Nădejde scrie cu dreptate: „În viața datorie a școlii este să învețe pe elevi să scrie limpede și corect. Fără această condiție prealabilă, orice cultură rămâne schiloadă“.

E foarte adevărat. Învățătura trebuie să ne lăcă a cugeta limpede și judecata să ne fie sprintenă. Dar cugetarea limpede cere o limbă potrivită, prin care cugetarea să iasă deslușită la iveală. O limbă știrbă nu în cură cugetarea, fiindcă nu poți arăta cum trebuie judecata care, în capul meu, poate fi foarte vie și înaltă. Limba trebuie să fie o unealtă măiestră, prin care eu să pot arăta, în chipul cel mai potrivit, toate amănuntele cugetării mele.

Și cu toate acestea cât de subrezi sunt mulți în privința aceasta! D. Nădejde spune iarăși cu dreptate:

„La noi se scrie, în general, foarte rău. Oamenii cu cultură, advocați, ingineri, medici, profesioniști străluciți, nu știu să scrie! Mulți din ei, când sunt înunți să și exprime ideile în scris, rătăcesc dezorientați prin vocabular ca într-un labirint haotic și săvârșesc adevărate acte de anarhie gramaticală...“

Omul obișnuit, la noi, nu știe să scrie o scrisoare. Nu știe cum s'o înceapă, nu știe cum s'o sfârșescă, n'are ușurința de a traduce în cuvinte și fraze limpezii ceea ce vrea să spună.

Vinovată, în primul rând, de această stare de lucruri e școala. Ar trebui ca în școală să se dea mult mai multă atenție exercițiilor gramaticale și compunerii. Făuritorii de programe n'ar trebui să uite, că întâia datorie a școlii este să învețe pe elevi să scrie limpede și corect. Fără această condiție prealabilă, orice cultură rămâne schiloadă.

În scrisul d-lui Nădejde însă, e arătat ceva mai adânc decât numai ce am arătat noi, adică greșeala de scriere a unui cuvânt. E vorba de scrierea frazelor, de îmbinarea lor într'un tot, de buna potrivire între cugetare și scris. Dacă e vorba de oameni cu învățătură și care nu știu să scrie o scrisoare, e vorba nu de felul cum scriu unele cuvinte, ci de îmbinarea lor în frază, ca să spui ce vrei. În adevăr, e mare șovăială în privința aceasta. Unii oameni au în cap una, și când citești, iese alta. Nu știu să și potrivească înțelesul vorbelor și legarea lor după ce au în cap.

Când Marele Cartier își dădea comunicatele, în vremea marelui război, de multe ori nu înțelegeai ce vrea să spue. Atunci a cerut ca, pe lângă Marele Cartier, să se alipească și călăuzii scriitorii, cari să pue cuprinsul comunicatelor în grai lămurit.

Aceasta dovedea că oamenii nu știu să aibă o limbă înțeleasă. Aici avem a face nu cu greșelile mici de ortografie ori de rostire dreaptă (scriți, în loc de scrieți), ci cu greșelile mai mari, de stil, adică de așternerea cugetării noastre prin materialul de cuvinte și prin meșteșugul de mlădiere al limbii.

Se înțelege, greșelile de acest soi sunt cele mai grele și pe ele le dă la iveală d. Nădejde. De câte ori nu descopăr eu, prin ziare sau în vorba oamenilor, cum scriitorul sau vorbitorul vrea să spue una, dar când îl citești sau îl ascuți, iese alta! Când îl vezi că scrie „Primăria numai are ouă“ (lucru citit de mine în Dimineața), ce trebuie să înțelegi: are ori n'are ouă? În felul acesta cum e scris, se înțelege că singură primăria are ouă. Totuși scriitorul n'a voit să spue aceasta, ci că „Primăria nu mai are ouă“. Apoi de! dacă nu știe a scrie, eu ce să-i fac? Nu trebuia să scrie pe nume într'un cuvânt, ci în două, și atunci leșea înțelesul cel adevărat.

Dar în fraze ca următoarea, pe care, de asemenea, o descriptori deseori în ziare: „Noi, Români, am împrumutat cultura noastră Francezilor“? Ce vrea să spue scriitorul? Că noi, Români, am luat cultura noastră dela Franceji. Apoi asta iese din scrisul lui? Nu, ci că noi, Români, am dat cultura noastră Francezilor.

Așa e când nu știi a scrie. Și câte din acestea, care ies cu duimul la iveală din citirea oricărui ziar!

În articolul Părintelui Tăutu, e vorba de altceva. E vorba de chipurile de graie străină, care s'a furisat în limba noastră la Români de peste munți. Ca preot ardelen, Păr. Tăutu stătuiește pe fraji săi de dincolo să se ia mai mult după graiul și scrisul din România mică, în care scriitorii noștri scriu o limbă mai curată, cu toate turcisme și bulgărismele, care zice Sf. Sa, se găsesc și la noi. Și e adevărat că se găsesc, că au trecut și peste munți. Insuși Păr. Tăutu, în art. citat, întrebunează cu-vântul embelism, care de unde e decât dela noi?

Păr. Tăutu mai pomeneste de greșelile de ortografie, care, cum am arătat altă dată, sunt greșeli, dar nu de cele mai grele. Este bine însă să le arate și pe acestea, fiindcă, oricum, sunt o înfățișare urâtă a scrisului nostru.

Sf. Sa îndeamnă pe ai săi din Biserica unită de peste munți, să se învețe a scrie cum se cade, pentru că nu tocmii acestei Biserici, care a avut o lucrare frumoasă pentru neamul românesc, să i se poată aduce imputarea că ceice în de ia, nu știu a scrie românește.

Împutarea aceasta am adus-o eu. Fiindcă uniții se pot lăuda către noi, ortodocșii, că ei sunt de două ori latini, odată după neam și limbă, ca și noi, iar a doua oară fiindcă țin de Biserica latină, eu le-am spus că se fel de latini sunt când limba lor e cu foarte multe pecetuiuri dela Unguri și dela Nemți, ca fraza lor e frază greoaie și nu ușoară și curată ca a noastră?

Se vede că la asta se gândeste Păr. Tăutu când scrie cu îndemnul către ai săi să scrie așa, ca să mai poată fi arătați că știu a scrie românește. Și Păr. nu scrie supărat, ci mărturisind că așa este și că ar trebui „a fie altfel și adăogând că și la Sf. Sa până acum nu sunt toate îndreptate.

Această mărturisire face cinste Părintelui Tăutu. În adevăr că sunt multe de periat și de lepădat, de altfel, ca și la noi, care ne franjuzim limba în chip păgubitor. Aceste franjuzisme trec dela noi și peste munți și se găsesc în însuși art. pomenit al Părintelui Tăutu. Românește nu e exact „o altă greșală“, ci numai „altă greșală“, fără o. Acesta e franjuzism, după cum „este a se înfiera“, în loc de „trebuie înfierat“, din art. Părintelui Tăutu, este un germanism.

Ne oprim aci, deși chestiunea e mult mai lungă decât atât.

Arhim. SCRIBAN.

Iubiți pe vrășmașii voștri

«Ați auzit că s'a zis: să iubești pe aproapele tău... iar eu zic vouă: iubiți pe vrășmașii voștri...»

Iată cuvinte într'adevăr dumnezeiești, cari n'au fost rostite niciodată până la Mântuitorul.

Și cine ar fi îndrăznit a le rosti când nimănui nu-i trecea prin gând că ar fi posibil ca cineva să iubească și să facă bine vrășmașului său.

Omul dintru început s'a iubit mai mult pe sine, puțin pe alții și foarte puțin pe vre-un amic; dar ca să iubească și pe dușman aceasta niciodată.

Din cauza acestei lipse de dragoste, între oameni au existat pururea desbinări.

Și azi cu tot creștinismul nostru de care facem atăta paradă, trăim încă timpul celui mai feroce egoism. Iubirea dintre noi este o iubire rece, o iubire de etichetă. Abia dacă iubim pe cei ce ne fac bine, dar pe cei ce ne urăsc, nici vorbă că-i putem iubi.

Mântuitorul a iubit deopotrivă și pe prieteni și pe vrășmași. Pe toți i-a iubit, tuturor le-a făcut bine, pe toți i-a binecuvântat și pe cei ce L-au iubit ca și pe cei ce L-au răstignit.

Și azi El ne iubește pe toți deopotrivă și ne cheamă la iubire cu glasul său dulce, ne arată calea ce duce spre fericire prin iubire, dar noi rămânem surzi la toate aceste chemări și cu inimile împietrite.

Noi suntem orbiți de atâtea patimi încă! Adeseori suntem în stare să ucidem chiar pe fratele nostru dacă cumva s'ar împotrivi vre-unui interes al nostru.

Iubirea adevărată e necunoscută inimii noastre.

Și iotși ce poate transforma și înalta pe om mai mult decât iubirea! Ea aduce înfrățirea oamenilor, îi face mai buni, mai miloși, mai drepiți și mai cinstiți. Ea apropie pe om de Dumnezeu. Și tot prin ea omul înțelege mai bine scopul său în lume. Ea este singura cale ce duce la desăvârșire, la sfințenie.

Din iubire s'au creat toate cele ce vedem și nu vedem și tot prin ea trăesc.

Nu mai iubirea curată poate aduce fericirea noastră.

Mântuitorul care cunoștea atât de bine pe om, știind până unde merge dragostea lui față de semenii săi și cunoscând și roadele iubirii adevărate, ca stăpân al vieții, ceartă pe cei ce mărginesc iubirea numai la prieten. Cel ce mărginește dragostea sa la atât nimic n'a făcut pentru mântuirea sufletului său, după cum ne spune Mântuitorul «De iubiți pe cei ce

vă iubesc pe voi, ce dar este vouă? Că și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pe dânsii».

Deci noi trebuie să facem bine și să iubim pe cei ce ne urăsc căci numai așa Tatăl cereș va fi milostiv cu noi. «Ci iubiți pe vrășmașii voștri, și faceți bine, și dați împrumut, nimic nădăjduind, și va fi plăta voastră multă».

În felul acesta dăm dovadă că suntem creștini adevărați și ascultăm de poruncile Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

A iubi pe vrășmașul tău, înseamnă a te fi învins pe tine, înseamnă a te fi curățit de orice umbră de egoism josnic, înseamnă a fi prelatat toată ura în iubire curată pe care acum o dăruiești din prisoare chiar dușmanilor tăi, câștigându-i și pe ei lui Hristos.

Cel ce a isbutit să isgonească orice ură din sufletul său prin iubirea aceluia adevărată pace pe care Mântuitorul a dorit-o atât de mult oamenilor.

Prin iubirea ce am purta-o unul altuia fără deosebire că ne e amic sau dușman, am putea face din viața aceasta o altă viață mult mai frumoasă, am transforma lumea aceasta într-o lume mai aproape de dumnezeire, într-un cuvânt am cobori cerul pe pământ. În felul acesta am avea împărăția cerurilor pe care noi o dorim atât și ne rugăm să vie.

Dacă această iubire ne este imposibil s'o avem, dar s'o avem după cum a avut-o Mântuitorul, atunci și mântuirea noastră este imposibilă.

Da, frate creștine, iubirea vrășmașului, ce ne-o vestește Mântuitorul în evanghelia de azi, poate să-ți pară o nebunie, dar nu uita că tocmai în această constă mântuirea sufletului tău.

De ce să urăști chiar pe vrășmași, când și tu cazi în greșeli poate mai mari? De ce să-i urăști când și peste tine ca și peste el răsar aceleași soare, când și tu și el sunteți fii ai aceluiași Tatăl cereș și vă bucurați de aceleași binecuvântări dumnezeiești?

Nu uita că și dușmanul nostru are nevoie de dragoste și de mângâiere. Încearcă și-l iubește, căci iubindu-l îi vei cunoaște mai mult și cunoscându-l îi vei iubi și mai mult.

Purtând numele de creștin, fii vrednic de el. Ia ca model pe Mântuitorul și tu uita, pentru fericirea ta cuvintele: «Iubiți pe vrășmașii voștri, și faceți bine, și dați împrumut, nimic nădăjduind, și va fi plăta voastră multă, și veți fi fiii celui prea înalt; că El este bun spre cei nemulțumitori și spre cei răi».

Pr. D. D. Achimescu

Congresul Femeilor Române

Șoricelul năsdrașan

Sâmbătă 9 Septembrie a. c., s'a deschis în Cernăuți Congresul Femeilor Române. Ședința a doua a avut o în zăua de Duminică la 10, adică la ceasul slujbei bisericești. Aceasta nu s'ar putea întâmpla în Anglia, unde Duminica e ziua Domnului și e întrebuințată numai pentru scopuri revoluționare.

Ședința acestor rânduri a fost la multe congrese străine și acum de curând a fost la congresul lui World Alliance în Praga. Totuși Duminica nu era încurcată cu treburi de ședințe, ci numai cu lucruri ale culturii religioase.

Lăsând la o parte aceste socotințe, trebuie să spunem că congresul s'a desfășurat foarte bine, prin tratarea a o mulțime de chestiuni de seamă, prin intrarea în discuțiune a unor persoane din cele mai strălucite ale lumii noastre femeiești. Prezidenta congresului, d-na Maria Băulescu, e o cunoscută luptătoare de peste munți, care s'a străduit nemăsurat pe terecul cultural, fiind ea însuși o persoană de o deosebită cultură și care își are partea ei de muncă pe ogorul literaturii noastre. Adevărul dela 13 Sept. îi închină un frumos și meritat articol.

Altă femeie foarte distinsă, e d-na Maria Pop din Craiova, o vorbitoare cum nu sunt multe între femei și care a vorbit temeinic despre primejdia alcoolismului în țara noastră. În aceeași chestiune a vorbit și d-na Bidnei.

D-na Meissner dela Iași, soția fostului ministru și care are un bogat trecut de activitate în domeniul școlar, a tratat chestiunea luptei împotriva imoralității. A spus că, pentru buna creștere morală, de care avem nevoie, trebuie să se întrecă în clasele din urmă ale liceelor, de băieți și fete, cunoștințele de educațiune sexuală. Autoritățile sanitare să se adreseze către părinți și să le deschidă ochii ce primejdii aduc asupra copiilor lor boalele desfrâului. Să se cerceteze de aproape casele în care se introduc distracții imorale. Să se întocmească pentru această conferință și lecțiuni obligatorii. Să se pornească o luptă împotriva scrierilor imorale (scriturii acestor rânduri a tipărit mai de mult o carte cu acest titlu). Apoi să se introducă în lege un articol care să osândească pe acel care ar molipsi pe altul cu boala destrăbălării și să se introducă certificatul medical mai înainte de căsătorie.

Toate aceste păreri sunt minunate de bune, izvorâte dintr-un simț înalt pentru apărarea societății și trebuie să aducem toate laudele vrednicei pedagoge, d-nei Meissner, că a ridicat această chestiune. Pe acest teren, noi, oamenii Bisericii, stăm cu totul în bună înțelegere cu domnia sa.

D-na Ștefania Cerna a adus o mulțime de știri foarte însemnate despre felul cum se lucrează a-iurea împotriva imoralității. A arătat că, în ce privește lupta pentru apărarea moralității în străinătate, femeia a găsit o întrebuințare și în poliție. A spus că în Anglia s'a întocmit așa zisul «The Woman Police Service» (Serviciul femeiesc în poliție) în anul 1915. S'au înființat agente de poliție care să apere pe femei și copii în împrejurările grele cînd cinstea sau viața le-ar fi în joc.

D-na Emilia a citit un raport însemnat despre Idealul păcii în legătură cu Societatea Națiunilor.

În ședința de după amiază, a vorbit d-na Isabela Sadoveanu, cunoscuta profesoară și fostă directoare în București la Azilul «Elena Doamna». Domnia sa a vorbit despre ocrotirea copilului pe care familia nu-l ajută a crește cum se cade nici fizic, nici moral. Mulți copii la mahala trăesc în pragul străzilor, pe maidane, sub influențele rele, fără priveghere. Să se facă instituțiuni pe cartier care să poarte grijă de ei. Cei până la cinci ani, să fie puși în grădinițe de copii. Pentru cei mai mari, să se facă locuri de

joc, iar iarna să se folosească săliile de școală și ateneele populare. Astfel ei vor fi feriți de molima străzii, iar școala va căpăta prin aceasta un bun sprijin. Mamelor, de asemenea să li se deschidă ochii cum să-și îngrijească copiii.

După câteva citiri privitoare la gospodăria launtrică a lucrărilor Uniunii Femeilor române și după o serbare în mahalaua Roșă dată de cercul de gospodine, congresul a fost închis. În ziua următoare, s'a făcut o excursiune până la Mănăstirea Putna.

Congresul acesta a fost cu adevărat o lucrare rodnică, de care femeile noastre pot fi mulțumite și ale cărui discuțiuni au fost la toată înălțimea și răspunzând adevăratelor trebuințe ale societății noastre românești.

Arhim. SCRIBAN.

FOLKLOR

Cântec popular

Foaie verde foi trifoi

Și am fost maică la război,

Pică unul, pică doi,

Pică mia dintre noi.

Pică unul de câtare

Și l'găsește o fată mare,

Și-l aprinde-o lumânare.

Iar maiorul de câtare

Așa strigă 'n gura mare:

— Stinge fată lumina,

Or îți sting eu viața ta,

Căsa-i soldatului dat,

Ca să moară împușcat.

Căsa-i dat soldatului,

Să nu moară 'n casa lui.

Lângă roata tunului,

Pe marginea Jiului.

Se cânta la noi în sat în vremea războiului, când radeleșării noastre porniau în Prusia, iar oștenii Români dau probe de adevărat patriotism la Mărășești, Oltuz etc.

Iosif N. Dumitrescu

Bistrița

Un pic să mai rădem

Zi-i țigan și aia!

Pe-un țigan l'ntreabă cineva:

«Ce-i asta măi bălăoane?», arătându-l o cloară.

«Este-un cuc și-altă pasăre».

Un țigan văzând o cloară

moartă începu a se boci pe ea:

«Oolică, ceva,

Cum te-a 'mpușcat cineva».

Iosif N. Dumitrescu

Bistrița

«Vorba Românului»

Se laudă oala că sparge căldarea.

Copilul cu mai multe moașe

rămâne cu buricul netăiat.

Bani au și țiganii.

Scutură-ți treanța din gunoierul tău.

Pe din afară frumos și 'năuntru găunos.

O mână spală pe alta și a-mândouă fața.

Sunt cald de pe urma lui.

De nu și-o da cu pumnii 'ncap,

să-mi zică «cuciu».

Aduce apă la ai morți.

Așa o fi pe lumea cealaltă,

cine are bea și mândăncă, cine nu,

cu ochii se uită.

Sângele apă nu se face.

Din popor

Iosif N. Dumitrescu

Bistrița

Hazli, din popor

La o ceartă

— Măi, cum te cheamă?

— «Să-ți pun mâna 'n gât»

mă chiamă... Da' pe tine?

— De, pe mine mă chiamă «să-ți dau o labă 'ntre ochi!»

Nu mai că eu ți-lou scoate și nu mă i vede! Și apoi m'au rugat ei alții cu mai multe și n'am vrut — și pentru o labă a ta, să mă plec?

— Măi, ori tu ești rău, ori rău ți-a fost popa care te-a botezat...

— Rău a fost tată-tău, când a venit la mama; da popa a fost foarte bun; că eu, când m'a botezat, am sărit din cristețelniță și m'am apucat cu amândouă mâinile de barba lui și strigam: piei, satană, dela mine!..

Istrate

— Bună ziua, măi Istrate!

— Șapte pari mai am, măi frate!

— Măi Istrate, tu ești prost?

— De! De unde să știu cum am fost! Iaca, fac un gard...

— Oile mele nu le-ai zărit?

— Până ia acolo, și pe urmă mă duc și eu la hodină.

— Iaca, ți-i dau o oale... că mi-ai arătat... (oale era șută, fără coarne).

— Ferească Dumnezeu! Nu i le am desbătut eu!..

Econ. D. Furtună.

Cântec popular

Frunză verde micșunea,

A dracu este Lenușa.

Mai a dracu mașina,

Că i alege cărarea.

Lasă părul la dreapta,

Șapte fire la stânga.

Când e crăpătul de soare,

Ea o ia pe drum la vale.

Păru-i face pale, pale,

Și frezura rotoace.

De ce nu mă omori Doamne.

Din Zagaia, Marman

Iosif N. Dumitrescu

Bistrița

A fost odată ca nici odată un șoricel mic, mic și draguț. Blănița lui gri era lucioasă ca o catifea și ochii negri ca două mărgele. Locuia la marginea unui sat și rar se ducea să se plimbe pe câmp. Într-o zi, era în toiul unei veri călduroase și șoricelul nostru, toropit de căldură, se hotărî să se ducă pe câmp. Zis și făcut. Și mergând el așa deta de un măcieș roșu și frumos. Șoricelul se apucă să rontăie din boabele măcieșului când un ghimpe îl prinse de după gât. Dă-i încolo, dă-i încoace, să scape, dar ghimpele îl ținea bine. În cele din urmă smucindu-se scăpă dar frumoasa lui blăniță gri era sfâșiată și un șiruleț de sânge se prelingea pe lângă ureche. Șoricelul nostru, care nu văzuse până atunci sânge, se sperie și o luă la goană. În cale se întâlni cu o pisică. Aceasta îl întrebă: «Încotro șoricel!» dar el fără să se oprească din fugă îi striga:

«Fugi că vine ciuș măciuş! Dă-i în cap, după cap! Curge sânge roșior! Ca puzderia de fuior! Fugi!»

Auzind aceasta, pisica o luă și ea la goană după șoarece. Fugă ei ce fugă și se întâlniră cu un câine. «Dar încotro vă duceți voi așa de iute?» le strigă câinele. Șoricelul îi răspunse fugind mereu: «Fugi că vine ciuș măciuş! Dă-i în cap, după cap! Curge sânge roșior! Ca puzderia de fuior! Fugi!»

Și o luă și câinele la goană după ei. Se mai întâlniră în cale cu un cocoș, un măgar, niște raci și două ouă și la toți șoricelul le striga:

«Fugi că vine ciuș măciuş! Dă-i în cap, după cap! Curge sânge roșior! Ca puzderia de fuior! Fugi!»

Și o luă și câinele la goană după ei. Se mai întâlniră în cale cu un cocoș, un măgar, niște raci și două ouă și la toți șoricelul le striga:

«Fugi că vine ciuș măciuş! Dă-i în cap, după cap! Curge sânge roșior! Ca puzderia de fuior! Fugi!»

Și o luă și câinele la goană după ei. Se mai întâlniră în cale cu un cocoș, un măgar, niște raci și două ouă și la toți șoricelul le striga:

«Fugi că vine ciuș măciuş! Dă-i în cap, după cap! Curge sânge roșior! Ca puzderia de fuior! Fugi!»

Fugă ei ce fugă și iată că-i apucă noaptea pe drum. Ce să facă? Erau așa de departe de locuința șoricelului care le-ar fi dat găzduire și foamea începu a-i chinui. Nici o locuință omenească, nimic nu se vedea prin apropiere. Câmpul se întindea negru în fața ochilor lor. Atunci cocoșul se urcă într-un copac. Uitându-se în toate părțile zări o lumină. Dându-se jos spuse tovarășilor și cu toții o luară într'acolo. Meiseră ce merșeră și dădură de o casă. Ce să facă ei? Atunci șoricelul ce-i trecu prin cap. Puse pe măgar să stea cu copitele dinainte pe marginea ferestrei, sui pe câine deasupra, pe pisică deasupra câinelui, pe cocoș deasupra pisicii și el se urcă pe cocoș. Toți deodată începură să țipe fiecare în felul lui. Cei din casă, erau niște hoți și se speriară când auziră tipătul acesta. Trimeră se pe unul din ei să vadă ce e. Când dădu cu ochii de ei, neștiind ce e, alergă în casă spunând tovarășilor că afară e un monstru. Îngrozii toți hoții fugiră. Atunci animalele intrară în casă. Se așezară la masa hoților și ospătară din mâncarea

lor. După ce se săturară, se duseră fiecare să-și caute locul de culcare. Măgarul se așeză la poartă, cocoșul pe casă, câinele pe prispă, pisica după ușa, oule în spuză, racii în cofa cu apă și șoricelul nostru într'un colț după ușa. Obosiți cum erau de atăta fugă, adormiră îndată.

Hoții stătură ce stătură și dacă văzură că nu se mai petrece nimic, trimiseră iarăși pe unul dintre ei acasă. Hoțul intră în odă și se duse la sobă să-și aprindă o lumânare. Ochii pisicii i se păzură doi cărbuni aprinși și dădu cu mâna să-și descopere mai bine, pisica îi trase o ghiară, scormonind în sobă ouăle i se sparseră în ochi. Orbit, hoțul, se repezi la cofa cu apă dar racii îl apucară de nas. Înfricoșat se repezi spre ușa, dar aci câinele îl apucă de picior, ajuns la poartă măgarul îi dădu și el o copită, iar cocoșul de pe vârful casei, deșteptat, începu să strige «Cucurigu, cucurigu» și hoțul i se păru că zice: «Dă-i în cap, dă-i în cap». Numai șoricelul nostru trăgea niște aghioase în colțul lui de după ușa. Ajuns la tovarăși, hoțul le povesti ce pățise și toți se hotărâră să fugă convinși că un duh necurat se făcuse stăpân pe casa lor.

Și așa animalele noastre rămăseră stăpâni în casa hoților și trăiră din belșug și dacă n'or fi murit mai trăesc și acum.

Milmoza Pr. Mihălcescu

Ce mai scriu foștii noștri colaboratori

În această foaie, se întâlnesc odată, în anii trecuți, date și însemnări din Gălății și din jud. Covurului dela d. Petre R. Tanvula. De mult nu iam mai dat de nume. De curând însă i l-am întâlnit aiurea, departe, în ziarul Gălății Noi din Gălății (29 Sept. a. c.), cu însemnări amărâte despre viața necăjită a țărânului din acele părți, ajuns în grea sărăcie din pricina secetei și stors grozav de căciurarii, la care-și vinde rodul viei pe 7 lei și ceva litrul, vin care apoi ajunge a se vinde cu 30 și 40 de lei litrul. E un lung articol de jale, în care povestește aceasta, care nu se poate citi decât cu inima strânsă și cu dorul de a ne mișca pentru țărânimea noastră.

În adevăr, dacă anul a fost secetos, bieții oameni nădăduiau să se ajute ceva cu ce au rodit vîile. Dar aici vin păsările de pradă și cumpără pe preț de nimic. Tărânii vînd vinul cu 7 lei și cumpără porumbul cu 12 lei!

E o stare care izbște greu în țărânimea noastră.

2) BANI

NOVELA

Dem. I. Iliescu, Palanca

Acum, când vântul fluera la fereastră, când frigul iernii bătea la ușa, puțin o mai interesa Mitu. S'o fi ales praful de el pe unde o fi ajuns. O fi murit, o fi trăind, nu știu ce să-mei cred, atât că pe Toader îl găsesc mălie, ori mort, ori închin.

I-am spus eu să nu se amestece cu nu m'a ascultat. Ridică încet capul, par'că revenindu-și dintr'o amorfeală generală și a-iurită privi prin casa friguroasă și slab luminată de lampa care înegrise sticla cu fum. Atenția îi fu sustrasă de mugetul Porumbiței care terminase de mîncat pae.

— «Mugește Porumbița, s'apropie vreme grea, bate vântul, o

să ningă, lemne nu s surcel, mă-lai deloc, unchiagul s'o fi prăpădit, greu de trăit. Blestemă Dumnezeu, soptea printre buzele vestejite Aristița, uitându-se când la ușa, când la ochiul de fereastră care dărdăia la loviturile vîntului. Deodată Corbea sare din culcușul lui de pae lătrînd, deodată puternic, pe urmă încet bucurându-se.

— «Na, javră, na... ni hoțule, ni — pleacă la culcuș, dar Corbea lătra hămăind, văzând că moș Toader nu este singur. Baba sări ca arsă de feregai din colțul sobei neașteptându-se ca tocmai în acel moment să sosească Toader.

Cei doi drumeți se suiră pe prispă

unde fură întâmpinați cu lampa de Aristița.

— «Bună sara, mă fimee, dar căințelul istuia nu i ai dat nimic de mîncare, că n'are astămpăr de loc. L'am auzit scîncînd de pe la biserica, zise Toader lăund-și desagii dela spinare pe mână ca să poată intra la sobă. Cel de al doilea drumeț merse în urma lui moș Toader până înăuntru, unde fără să aștepte vre-o invitație își puse geamantanul lângă laviță și se așeză pe pat. Moș Toader, rebeget de ger, ezită deocamdată să-și scoată jocul și, până una alta, avu grije să recomande pe drumeț Aristiței.

— «Uite măi fimee, omu ista este de departe și se duce la la Podu-Turcului. Ne-am întâlnit în trin și am venit de vorbă până acasă».

Tălcuirea Legilor

de Artur Gorovel

Despre puterea părintească

Am văzut câtă însemnată este familia în viața noastră a tuturor, și că din legăturile de familie izvorăsc atâtea drepturi și datorii. Am văzut că temeliea familiei este căsătoria, și că bărbatul este capul familiei, având asupra femeii sale și averii ei niște drepturi și datorii, care la un loc alcătuiesc ceea ce se numește în lege: putere maritală.

Când se nasc copii din căsătorie, părinții au asupra copiilor lor niște drepturi și datorii, cari la un loc alcătuiesc ceea ce se numește putere părintească.

Această «putere părintească» o au părinții asupra copiilor lor; dar tatăl are drepturi și datorii numai asupra copiilor săi legitimi, pe când mama le are chiar și asupra copiilor ei nelegitimi, iar asupra copiilor legiuți are drepturi numai când lipsește tatăl.

Cea întâi datorie a părinților către copii, este să îngrijească de creșterea lor. Asta înseamnă, nu numai că trebuie să-i hrănească și să-i îmbrace, dar să îngrijească și de sufletul lor, să privegheze ca să aibă purtări bune și cuviințioase, să-i deprindă să respecte cele sfinte și pe cei bătrâni, cu alte cuvinte să le formeze caracterul și ideile, sau să le dea o creștere bună.

Părinții cari nu-și cunosc aceste datorii, sau nu vor să le îndeplinească, pot fi siliți la aceasta, prin lege.

Așa, părintele care nu-și dă copiii la școală, este supus la amendă, adică este pedepsit la pungă; părintele care ar îndemna pe copiii săi la destrămare, este pedepsit cu închisoare; dacă un părinte nu știe să-și crească precum se cuvine copilul și, din pricina lipsei lui de priveghere, acesta săvârșește o crimă, judecătorii îl apără de pedeapsă pe copil, dacă a lucrat fără de pricepere, adică fără să-și dea seama că face o faptă rea, dar pedepsește pe părintele nevrednic, luând pe copil de sub privegherea lui, și dându-l într-o casă de îndreptare.

Se înțelege că pentru un părinte care simte, aceasta este o pedeapsă: nu-i puțin lucru să fi socotit nevrednic de a-ți crește copiii!

Ca să-și poată îndeplini această datorie, părintele are dreptul să pedepsească pe copiii lui, cari nu l-ar asculta.

Copilul până la orice etate, este dator să onoreze și să respecte pe tatăl și pe mama sa, și rămâne sub ascultarea lor până la majoritate sau emancipare. Dacă se abate dela această datorie, părintele are dreptul să-l puie la închisoare.

Dacă copilul are mai puțin de șaseșpezece ani și tatăl are motive de nemulțumire foarte mare asupra purtării copilului, poate să facă o cerere către președintele tribunalei, care va da îndată ordin ca să fie pus la închisoare, pe timp de o lună, cel mult.

Dela vârsta de 16 ani până la majoritate sau emancipare, tatăl va putea cere ca copilul său să fie închis cel mult până la șase luni, având dreptul de a ridica pedeapsa ori când ar voi. În asemenea caz, însă, președintele tribunalului nu este dator să dea ordin de arestare numai după cererea tatălui, ci trebuie să se sfătuiască cu procurorul, și dacă va găsi cu cale, poate să refuze arestarea copilului.

Mama văduvă, care nu se va fi măritat din nou are dreptul să ceară dela președintele tribunalului arestarea fiului ei, numai dacă se vor uni la cererea ei două din cele mai apropiate rude depe tatăl. Epitropul, de asemenea, va putea să arate plângerile sale consiliului de familie, și dacă va fi învoit

de consiliu, va putea cere punerea la opreală a minorului, după regulile arătate mai sus.

Părinții sunt datori să-și crească copiii, făcând cu ei toate cheltuielile trebuincioase pentru hrană, îmbrăcăminte, locuință, boală ș. a. precum și cheltuielile pentru învățatură.

Datoriile acestea le au amândoi soții, adică atât tatăl cât și mama, și fiecare dintre ei trebuie să contribuie după puterile lor. Dar fiecare dintre ei are datoria să fie singur toată aceste cheltuieli, dacă celalt n'are mijloace.

Dacă se întâmplă cu un copil să aibă averea lui deosebită, ceea ce poate fi când i-ar fi făcut cineva un dar sau ar fi primit o moștenire, atunci cheltuielile acestea se pot face din veniturile copilului și numai când venitul n'ar ajunge, părinții sunt datori să dea restul.

Ca răsplată pentru datoriile ce au părinții de a cheltui cu creșterea copiilor lor, legea li dă dreptul să se folosească de venitul averii acestora, când ar prisosi peste cheltuielile trebuincioase. Dar părinții nu se pot folosi de ceea ce câștigă copiii cu munca lor.

Dreptul acesta de folosință îl are tatăl în timpul căsătoriei, și după desfacerea căsătoriei, îl are soțul rămas în viață, până când copilul împlinește 20 de ani, sau până la emancipare, dacă se va face înainte de această vârstă.

Folosința aceasta pe care o au părinții de averea copiilor lor minori, se numește în lege uzufruct legal.

Dacă cineva, dăruind o avere unui minor, ar vrea ca părinții lui să nu aibă uzufructul legal, poate să spuie aceasta, în actul de dănie ori în testament, și atunci părinții au numai dreptul să administreze această avere, dând socoteli ca orice epitrop, după cum vom vedea când vom vorbi despre rânduielile epitropiei.

Uzufructul legal nu-l are soțul în contra căruia se va fi pronunțat despărțenia, și nici mama care se căsătorește de al doilea, pe când tatăl își păstrează folosința prin o hotărâre judecătorească.

Tot ce am spus până acum despre uzufructul legal, se înțelege numai când sunt la mijloc copiii născuți din căsărie, adică legiuți. Tatăl nu are nici un drept asupra averii copiilor lui naturali.

Am vorbit despre minori, și se cuvine să știm ce însemnează minor.

Minor este acela care n'are încă 21 de ani împliniți, fie parte bărbătească sau femeiască.

Majori se socotesc atât bărbatul cât și femeia care au împlinit 21 de ani; la această vârstă fiecare este vrednic să facă toate actele privitoare la viața civilă.

Minorul nu poate face singur nici un act. Dacă are părinți, el stă sub puterea părinților; dacă-i mor părinții, trebuie să aibă un epitrop. Cu alte cuvinte, minorul nu este om întreg, și trebuie să aibă un ajutor care să-i întregască puterile.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR DIRECȚIA STATISTICEI AGRICOLE ȘI A DOMENIILOR

SITUAȚIA AGRICOLĂ

La 25 Septembrie 1928

Situația timpului. — În cursul ultimelor două săptămâni a plouat din abundență în Transilvania, Bucovina și vestul moldovei. Intre 13 și 15 Septembrie au căzut ploii parțiale în județele din nordul și centrul Basarabiei și în Moldova de sus. S'au mai semnalat precipitații atmosferice în județele: Argeș, Vâlcea, Mehedinți, Romanați, Ilfov, R. Sărat; în restul județelor din Muntenia și Oltenia precum și în Dobrogea, cantitatea de apă căzută a fost insuficientă, până la data încheierii situației de față, când au început ploii generale în toată țara.

Muncile agricole. Treieratul păioaselor se apropie de sfârșit. Se continuă arăturile și pe alocurea semănăturile de toamnă. S'au început culesul viilor, recolta porumbului, a cortofilor, etc. Pentru înlesnirea facerii ogoarelor se simte încă nevoie de ploae în Vechiul Regat și Basarabia, în schimb munca câmpului progresa foarte satisfăcătoare în Transilvania și Bucovina.

Pretul muncilor agricole. — Pentru ziua cu brațul se plătesc bărbaților 46—100 de lei, femeilor 30—80 lei

și copiilor 20—60 lei, ziua cu carul costă 150—350 de lei, ziua cu plugul 200—500 de lei. Aratul unui hectar revine la 400—1200 de lei; aratul împreună cu semănatul unui hectar costă 500—1500 de lei. Pretul muncilor agricole sunt mai scăzute în Basarabia și Vechiul Regat, iar Bucovina și mai ales în Transilvania mai ridicate.

Starea culturilor. Primele constatări făcute cu ocazia culesului porumbului, arată că producția în regiunile, unde vegetația s'a putut desvolta normal, este satisfăcătoare. Surplusul de recoltă din aceste județe, situate pe podișul Transilvaniei, în nord-vestul Moldovei, Bucovina, nordul și centrul Basarabiei și unele părți mai favorizate de ploii ale Munteniei, vor sluji la aprovizionarea regiunilor cari, din cauza secetei, au o recoltă deficitară.

După evaluările provizorii, făcute înainte de recoltă, producția fasolei cultivate în teren propriu, se ridică la 361.900 chintale, față de 590.853 chintale în 1927. Pe provincii producția anului curent se repartizează astfel:

Suprafața în hectare	Producția în chintale	Media la ha	Totală
Vechiul Regat	53.767	4,2	228.300
Basarabia	15.606	4,7	73.800
Bucovina	934	9,5	8.900
Transilvania	6.364	7,9	50.900
România în 1928	76.671	4,7	361.900
« 1927	100.188	5,0	596.853

Datele definitive privitoare la recolta porumbului și a fasolei se vor cunoaște mai târziu, după terminarea lucrărilor de înregistrare.

Starea vitelor. — Starea sanitară a vitelor este în general satisfăcătoare. În jude-

țele Covurlui, Brăila și R. Sărat s'au ivit câteva cazuri de febră aftoasă; în județul Sălaj bântue pesta porcină.

Citii și răspândiți

«Cultura Poporului»

LEPRA

COLȚUL MEDICULUI

În Australia, în Noua Zeelandă și Victoria.

În Africa, peste tot afară de Algeria și Tunis.

În Europa: Norvegia avea în 1857, 2871 de leproși, iar în 1890, 800 de leproși, în Suedia, Islanda, Rusia, Italia, Turcia, Grecia, Spania, Portugalia, Franța și România.

După statisticile noastre oficiale, la noi s'au găsit dela anul 1886—1897 inclusiv, 162 de leproși (cei mai mulți în 1891 35 de leproși) și 1893 (19 cazuri), iar de la 1898—1904, 313 cazuri, (cei mai mulți leproși au fost în 1898 (54) și 1899 (67 cazuri). La finele anului 1904, erau la noi, în țară, 256 de leproși în viață.

După ținuturile cele mai multe cazuri s'au înregistrat în Muntenia, Oltenia apoi Dobrogea.

După județe: Vâlcea, Tulcea, Mehedinți, Dolj, Mușcel, și Argeș.

Lepra este rară la indivizii mai tineri de 20 de ani, deși se întâlnește și la copii de 10—15 ani. Lepra în general apare la tineri de 20—30 de ani. Nu-i excepțional s'o găsim și la indivizi de 30—40 de ani.

Sexul, rasa, clima, nu au nici o influență asupra dezvoltării leprei. Mizeria, mizeria, aglomerațiile, contactul cu animale infectate, din contra au mare influență.

Unii autori (Danielsen, Boech, și Virchow) au atribuit eredității, un rol aproape exclusiv în transmiterea leprei alții (și aceștia din urmă se pare că au dreptate), atribue numai contagiunii cel mai mare rol în răspândirea leprei. S'a dovedit și acum de curând prin observațiuni riguroase, contagiunea leprei dela om la om. Trebuie să admitem că leproșii transmit descendenților o predispoziție specială în a contracta această boală. Gairdner din Glascova dovedit inocularea leprei la un individ prin vaccinarea dela braț la braț. Arning a inoculat lepra cu succes la un condamnat la moarte grațiat pentru acest sacrificiu.

Armauer Hansen în 1871 a descoperit că un bacil este cauza leprei.

Bacilul are forma microbului tuberculozei.

Nu se găsește nici în sânge nici în urină.

Se găsește în serozități, mai ales în cele ale nasului; în materiile fecale dacă intestinul și organele învecinate sunt bolnave.

Dacă sistemul nervos e atins, atunci găsim microbul leprei și în țesutul nervos.

După Kallander, dacă se pune o vezicătoare pe o tumoră leproasă (leprom) și apoi examinăm serozitatea secretată, găsim adesea bacilii leprei. Diagnosticul bacteriologic al leprei prezintă adesea o mare importanță din punct de vedere al profilaxiei leprei, deoarece putem determina natura boalei înainte ca leziunile leproase să fie înaintate și bine evidențiate.

Lepra apare adesea mult timp după contaminare. A-

ceastă perioadă de latență poate fi socotită 10—15—30 de ani. În această perioadă trebuie depistată boala.

Semnele boalei: Boala de obicei începe cu un nodul izolat, veritabil șancru leproso, febră, dureri reumatice, erupții pe piele, dureri de alungul nervilor, paralizii, atrofii musculare, guturai, scurgere de sânge din nas, umflarea ghirurilor (ganglionilor), Mai târziu lepra poate să se prezinte sub diferite forme: formă cutanată (tuberculoasă, a pielii), forma nervoasă (anestetică, cu amorțire), forma mixtă (cutanato-nervoasă). Lepra anestetică mutilează pe bolnavi, mai ales extremitățile. Durata mijlocie a boalei: 15—20 de ani. Tratamentul de azi: nul.

Profilaxia individuală și generală.

Din acest punct de vedere recomandăm:

- Dezinfectarea riguroasă a nasului, gurei, mâinilor, rușelor și obiectelor de uzaj comun.
- Atenția cu animalele: pisici, maimuțe, etc.
- Evitarea aglomerațiilor.
- Distrugerea păduchilor de lemn, a puricilor, sarcopetelii răiei.
- Indepărtarea imediată a noului născut de la sânul mamei leproase și alăptarea sa artificială.
- Distrugerea focarelor endemice.
- Organizarea unei bune poliții sanitare internaționale. Supraveghere serioasă a imigranților.
- Depistarea cazurilor și izolarea lor în leprozerii bine conduse și administrate în insule izolate fertile și cu apă suficientă.
- Impedecarea întrebunătăririi lucrătorilor leproși, sub amenzi mari și pedepse mari.
- Control medical des pentru depistarea leprei în închisori, școli, căzărni, fabrici, ateliere, etc.
- Interzicerea căsătoriei leproșilor.
- Desinfecția localurilor contaminate, precum și a vaselor și vehiculelor ce au servit la transportul leproșilor.

Dr. Od. Apostol
medic de spital în Cluj

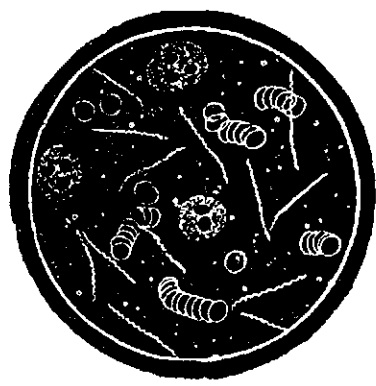

Figura aceasta reprezintă o picătură de sânge cu microbi de sifilis, văzută la ultramicroscop.

Microbii sifilisului au formă de sfredel.

Microbul este foarte bine studiat și a fost descoperit de Schaudinn în 1905.

Microbul e denumit: *Spl. rocheta pallida* sau *Treponem pallidum*.

Din ținuturile Bănățene

În școala din com. Delinești, jud. Caraș s'a dat o frumoasă serbare de fine de an. Corul pe patru voci, condus de d-l învățator, director Alexandru N. Dumitrescu-Bistrița, a executat mai multe cântece populare și naționale printre care și «Bine ați venit».

Dela mic la bătrân, dela fată la femeie bătrână, cu dragoste a venit să audă atâtea lucruri frumoase. Poeziile au fost recitate de către premianții școlii, producând în sufletele asistenților mare bucurie.

S'a reproduș cu mult fast piesa:

«Numai cu vitele se scoate sârăcia din casă și «Papucii lui Hassan». Apoi mai multe monologuri și dialoguri. S'au distins elevii: Lungu Ion, Baba Ion, Vodă Eugenia și Lungu Ilie.

Apoi dl. director Dumitrescu-Bistrița în cuvinte mișcătoare arată mulțimii road-le învățământului, împărțind premii celor mai sânguritori elevi. Totul s'a terminat în aplauzele poporului pe fața căsărilor citia o nespuse de mare bucurie.

Cum s'au deprins nemții cu cartofi

Nu puteau să pătrundă repede cartofii nici la nemți. Numai ici colo se puneau prin grădini. A c e i care făceau mâncări din cartofi îi laudau, iar alții se temeau să-i mănânce, îi socoteau vătămători pentru sănătate.

Dar iată s'a început războiul de 7 ani (1745). După război s'a năpustit asupra țării nemțești o altă nenorocire: «foamea».

Atunci regele Prusiei Friedrich cel Mare a adus în țara lui cartofi, cumpărându-i cu un preț foarte ridicat, și ia împărțit în toate părțile țării sale, pentru ca țărani să-și cultive ogoarele cu cartofi.

A trimis în toate părțile și foi tipărite, cu lămuriri, cum trebuie puși cartofii și cum trebuiesc lucrați.

Dar țărani nu puneau cartofi primii nici măcar nu-i ridicau dela magazine obștești.

— Nici pâine nu avem deajuns, nu rodește atât cât trebuie și aci îți mai poruncesc să prinzi ogoarele cu cartofi! — se plâneau ei.

A încercat Friedrich cel Mare să-i silească pe țărani la lucrarea cartofilor, cu ajutorul companiilor de soldați, dar nici așa n'a avut izbândă.

Văd eu; cu sila, nu poți face mare ispravă — scria Friedrich. — Trebuie să do-

vedim țărănilor că cartofii sunt folositori, și asta prin deslușiri chibzuite, dar încă mai bine prin pilde frumoase.

Și a dat poruncă preoților, slujbașilor și învățătorilor să deschidă ochii norodului asupra folosului cel-l aduc cartofii.

Dar ce îi bun, dacă nici preoții, nici învățătorii, nici alți slujbași nu înțelegeau bunăvoința regelui și socoteau cartofii vătămători, veninoși, astfel că nu avea cine să puie pe cale norodul.

Ofițerii, în marșuri, mult timp nu lăsuau nici pe soldați să guste cartofii

— Aveți să muriți că-s veninoși.

Dar foamea i-a silit în sfârșit și pe țărani și pe soldați să se apuce de mâncat cartofi.

Iar odată gustându-i, au găsit că din ei iese o mâncare foarte bună, care nu-i deloc veninoasă.

S'a isprăvit războiul, a încetat foamea, dar cartofii au rămas. Nemții mănâncă acum cartofi mult mai mulți de cum se mănâncă la noi în țară, mănâncă și-i laudă foloasele, iar prin cărți și jurnale scriu mereu, cum trebuie puși cartofii, cum trebuie lucrați și cum și ce fel de mâncări se fac din ei.

Ion Gh. Lucescu

Vasile Dumitriu ca Profesor

Am scris de curând despre răposatul Prof. Vasile Dumitriu, vechiul nostru colaborator. Ce am scris, erau numai aprecierile noastre. Este însă foarte de folos să dăm și aprecierile altora, mai cu seamă a unui l-au cunoscut de aproape și în alte laturi ale vieții.

În ziarul *Galații-Noi* din Galați (20 Sept. a. c.), găsim un articol, înscris «un Avocat», în care i se pare a găsi rândurile cuiva care a cunoscut pe răposatul ca profesor, pe băncile universității din Iași, și aprecieri despre însemnată sa ca om de drept. Deci aceasta înseamnă a vedea pe Vasile Dumitriu și din altă latură decât cea din care am scris noi și de aceea socotim bine a reproduce aici acele rânduri:

Acum câteva zile, a murit profesorul de Drept comercial dela Facultatea de Drept din București: Vasile Dumitriu. Personalitate bine reliefată, care a făcut odinioară cinste corpului profesoral Universitar din Iași — din care făcea parte — alături de jurisconsulți ca: D. Alexandru și Matel Cantacuzino. Cine n'a audiat cursurile lui, cine n'a asistat la examenele ce

inea cu studenții, n'a putut să-l cunoască. Fire rațională — ceace cam rar se găsește la profesorii noștri universitari — stăpânind materia comerțului prin studii și o practică îndelungată, Vasile Dumitriu era dublat în același timp și de un eminent pedagog. Dotat cu claritate în idei și ușurință în expunere, era o plăcere — atât pentru studenți cât și pentru juriști profesioniști — să-l asculte. Om al datoriei, profesor integru, Vasile Dumitriu își îndeplinea misiunea de luminător al viitorului fără de foarte mare conștiințiozitate și astfel a mers până în clipa din urmă. În timpul din urmă, ocupa o catedră pe care o ocupaseră comercialiști de talia lui Toma Stelian, totuși, datorită capacității și inteligenței lui, a putut să răspundă perfect de bine pretențiilor și să continue astfel o tradiție. — Fericit că-și îndeplinește corect și cu prisosință o datorie înaltă către care avea o desăvârșită vocație — profesorul Vasile Dumitriu a plecat dintre noi. Elevii lui însă își vor aduce desigur cu drag aminte de el și îl vor urma calea pe care cu dragostea-i de părinte le a arătat o.

Fapte, întâmplări și oameni

«PARAGINĂ»

Nu de mult, din orașul de unde scriu aceste rânduri, mi-a istorisit că, mergând pe drum, în dreptul unui oțel, a găsit suma de 7000 lei.

Om cinstit, gospodarul a cesta, n'a băgat banii în buzunar, deși nu-l văzuse nimeni când îi ridicase de jos, ci s'a dus cu ei drept la Poliția orașului. Credea dânsul, că acolo se vor face cercetări pentru aflarea păgubașului, iar el, cel care găsisse banii, va fi recompensat, dacă nu cu o mică parte din sumă, cel puțin cu un cuvânt de laudă.

Așa am crezut și eu. Și așa s'ar fi convenit...

Când colo, lucrurile s'au petrecut cu totul altfel.

Păgubașul celor 7000 de lei s'a arătat a fi unul, Ion Paragină, care era și... funcționar la poliție; iar cel ce adusesse banii, nevenindu-i a crede — și sigur, e de necrezut — că păgubașul poate fi tocmai funcționarul polițienesc,

a fost dat pe ușă afară și insultat după ce i s'au luat banii.

Morala?

Nu există.

Ce învățatură de minte a putut trage, mă rog, din pățania asta, cetățeanul Odagiu, căci așa îl cheamă pe omul care a găsit cei 7000 de lei?

Să nu mai ducă nimeni la poliție banii găsiți pe drum, fiindcă întotdeauna se va găsi acolo un ... paragină păgubaș?

Dar așa ceva, ar fi tocmai împotriva moralei.

Concluzia, credem că trebuie să fie aceasta: funcționarul acela polițienesc înfățișează ... paragina ce a cotropit în timpul din urmă mințile și sufletele unora dintre micii și marii noștri slujbași, iar gospodarul Odagiu e un înaintea mergător și sol al unei vremi mai bune, în care vor trăi și se vor afirma caracterele cele mai cinstite.

Să nădăjduim!

Traian I. Cristescu

Inițiere de cercuri cooperatiste în județul Tighina

Pentru deslășurarea unei mai largi activități culturale-cooperatiste în județul Tighina, Federația județeană a luat inițiativa pentru inițierea cercurilor cooperatiste în diferite regiuni ale județului.

Se vor iniția opt cercuri cooperatiste, în opt regiuni ale județului.

Cercul No. 1 în orașul Tighina, cuprinzând 11 bănci pop. și 4 coop.					
" 2 com. Caușani	" 9	" 2	"	"	"
" 3 " Cobușca Nouă	" 13	" 2	"	"	"
" 4 " Alexandreni	" 8	" 2	"	"	"
" 5 " Taraclia	" 7	" 1	"	"	"
" 6 " Cimișlia	" 11	"	"	"	"
" 7 " Comrat	" 10	" 2	"	"	"
" 8 " Ceadâr-Lunga	" 9	" 4	"	"	"

În total 78 bănci pop. și 17 coop.

Deasemenea se va mai iniția și un cerc județean, care va da directive celorlalte cercuri din județ.

Federația »Tighina« fiind cea mai solidă Federație din Basarabia (economică), se vede că vrea să dețină și primul loc în mișcarea cultural-cooperatistă din Basarabia, ceea ce nu e de mirare luând în considerație activitatea sa pe acest teren înainte de război;

dețului. Lucrările și procedura de inițiere se vor face până la sfârșitul anului curent. Delegatul Federației, va participa la adunările de constituire a cercurilor. Membrii cercurilor cooperatiste vor fi băncile populare și cooperativele. Ele vor fi inițiate în următoarele puncte:

Având apoi de cicatrizat golurile făcute și deci neputându-se pune în aplicare opera culturală imediat după război, a încetat, până în prezent, când a reînceput să lumineze masele asupra ideii de cooperatie.

Inițierea cercurilor cooperatiste face parte din planul activității serviciului de organizare și propagandă cooperatistă depe lângă Federația, pe acest an.

Vasile Nic. Burtică

PRIN BASARABIA

Infrumusețarea județelor din nordul Basarabiei.

— Biserica și școala în jud. Soroca —

P. S. Sa Episcopul Visarion al Hotinului, activitatea culturală a căruia este de mult apreciată de întreaga populație a Basarabiei de nord, a adresat tuturor autorităților, civile, clericale și școlare din județele: Bălți, Hotin și Soroca următorul apel:

În nici o parte a țării românești de astăzi, târgurile și chiar unele orașe nu au o înfățișare mai sănătoasă și desigur, mai frumoasă la arătare, mai mult decât în latura aceasta de țară între Prut și Nistru.

Fără îndoială, că o asemenea schimbare nu se face deodată, ci din an în an.

Totuși, dacă organele cărmuirii superioare centrale și cele mai bune locale, s'ar fi gândit la starea aceasta de lucruri înfrumusețată și neplăcută, se putea începe și până acum o îndreptare.

Dar vremurile de liniște și de propășire a secolului în care trăim, cer numai decât o schimbare în bine a acestei stări de lucruri, să se facă fără altă întârziere.

În vederea acestei îndreptări, și din dorința ca și fața târgurilor și satelor noastre basarabene să fie ale unui popor civilizată, iar nu întârziată, cum ele se arată astăzi, P. S. Vlădică îndeamnă pe preoți, învățători și pe toți fruntașii satelor, ca atunci când își vor construi locuințe, să se conformeze tuturor cerințelor moderne ale igieniei sociale și ale arhitecturii.

Această inițiativă frumoasă și laudabilă a chirișului trebuie să fie salutată, larg susținută și caldușos ajutată.

Datorită înțelepciunii, energiei și caldului sentiment național al P. S. Sale Visarion episcop al Hotinului, dela inițierea acestei episcopii pe lângă sentimentul creștinesc care intră adevăr era în măsură mai pronunțată ca în alte provincii și care se păstrează și astăzi, în ultimul timp a început a reveni în biserică din Basarabia sentimentul național-românesc, așezându-l sub scutul credinței ortodoxe după tradiția strămoșească.

În ce privește clădirile bisericilor s'au luat toate măsurile convenite ca consiliile comunale să prevadă sumele necesare în bugetul lor pentru repararea bisericilor, iar în parohiile unde nu există biserici, să se înceapă construirea lor. Preoțimea dându-și seama de importanța pe care o are în conducerea satelor a intrat în toate societățile obștești luând parte la opera de consolidare națională și refacere morală.

În privința culturală s'a făcut mai mult ca în ori și care altă

direcție. Județul Soroca înainte de unire avea 201 școli cu 465 învățători, astăzi are 463 școli cu 968 învățători și 67 grădini de copii. Județul Soroca are cele mai multe posturi de învățători după Cetatea Albă, și este și astăzi un loc de cultură românească la marginea de răsărit a țării. În privința construcțiilor școlare s'au ridicat clădiri de piatră în 39 comune, proiectate 15.

Iar astăzi comunele cu asanimentul locuitorilor și-au luat angajamentul, treptat fiecare sat să-și construiască local propriu pentru școală.

C. Ursuleac

A apărut No. 155 din: GAZETA DE DUMINICA cu următorul sumar:

Evenimentele săptămânii: politice și economice. Pagini din literatura contemporană: „Pescuit la lumina torțelor”, piesă într-un act de Steve Passeur. De vorbă cu cititorii. Ce trebuie să știm: De Tavannes; Biserica dintr-o zi: De Saint-Germain; Piersica. Femea și căminul ei: Aforisme de Jean Alley; Flaubert și moda; Femei laureate; Poșeta; Șansele telefonistelor; Funcționarism și feminism; Pozele gospodinei. Ce ne preocupă: Noile mijloace de înfrînere. Clipse din viața celebrităților: Concidente; Tolstoi și soția sa, Dela Goethe până la Freud; Paltonul lui Courteline. Artele plastice: Știri. Bufetului literar: Reclama, sulețul, comerțul de cărți, vești, publicații românești. Reflectoare din lumea artelor: Ultimele premiere în București de Eman. Cerbu; Ultimele premiere în străinătate, noutățile, ecouri.

Călătorii și plimbări: Palermo, orașul tuturor stilurilor. Noutățile de acțiune: „Asasinul” de F. Morton Howard. Dela lume adunate: Un asasin care cere să fie condamnat la moarte, Truștii criminalilor, o nouă Theresia Raquin, condamnată nevinovată, ultimele zile ale femeilor desbrăcate. Însiră-te mărgărite: Elefanți cari se duc la bae, Problema oului. Părul scurt și ciocolata. Intre-cere până la înghețare, Tăra cu cele mai multe sărbători; Legiunea de onoare; O masă politică; Solnița.

La ordinea zilei: Procesul lui Găetan; Catastrofa din teatrul Novidades. Ecranul animat: Jackie Coogan la varieté; Paderewski în film; Adaptări pentru ecran; Curiozități din lumea ecranului; Vitezele filmelor. Machiajul la artiștii de cinema. Sporturile: Sportul prinților. Bicicleta reînviată. O străveche cursă de cai. Pildă dată de sport. Cimitiruri: Noile noastre cimitiruri; deslegări și numele deslegătorilor; Săptămânatul cuvintelor încrucișate, pe 1929. Calendarul săptămânii viitoare de A. Z. Crețali.

INFORMAȚII

O foaie se scoate cu multe greutăți. Cheltuielile sunt așa de mari în timpul de față, încât fără ajutorul abonatului foaia este adesea între viață și moarte. De acela rugăm serioși pe toți abonații și sprijinitorii acestei foi, cari sunt în urmă cu plata abonamentelor, să ne trimească sumele rămase, căci numai așa foaia aceasta va putea duce mai departe făclia culturii în rândurile largi ale neamului.

Impotriva băuturii se luptă mai toate țările. Por-nirea s'a făcut din Statele Unite americane, iar acum iau pildă și țările din Europa, (ca: Austria, Germania, Elveția, Norvegia) unde de curând s'au deschis sute de restaurante, în care nu se dă nici un fel de băutură alcoolică. afară de apă, ceai etc.

Bun lucru ci cinste se cuvine femeilor cari conduc aceste restaurante.

Aur din apa mării încep acum să scoată învățații, se zice că din o sută mii litri de apă de mare se poate scoate un gram de aur, un gram e a mia parte dintr'un kilogram.

Din Rusia. — Ziarele scriu că la Moscova se găsesc peste 50 mii copii ucigași. Dintre ei, abia jumătate au ajuns vârsta de 12—14 ani. Cărmuitorii Rusiei de astăzi sânt măriți străini. Peste 9 milioane de copii, alcătuiți din haimanele și ucigași, au distrus Rusia creștină de mâine.

Făcându-se o socoteală, s'a ajuns la încheierea că sătenii noștri au economisit 1.500 milioane lei în curs de 20 ani, prin Băncile Populare. Iar într'un an au risipit, prin cârciumi, 4.500 milioane lei.

Din alte părți. — Locuitorii din peste 60 de sate, în părțile de miază-noapte ale Chinei, au fost nimiciți de ciumă. — Apele venind mari și revărsându-se, au înecat mii de oameni, vite și case. Dar această pacoste n'a fost îndestulătoare: recolte de pe 650 hectare au fost distruse de înspăimântători nori de lacuste.

În cursul lunii lui Iulie, s'a sfințit la Roman, chipul în bronz al lui Ion Ionescu dela Brad, întâiul plugar cu știință de carte din țara noastră.

Viața acestui om care a ajuns opera lui Cuza-Vodă, ca să înfăptuiască împăcirea țării, este pe larg zugrăvită de d. Profesor Universitar Gh. Bogdan-Duică. Cine dorește să aibă cartea, o poate cere de la editura „Ramuri” din Craiova.

Dr. Dr. I. Gheorghiu, din Iași într-o lucrare tipărită de curând, arată că în fiecare an „Cancerul sau Racul” stinge peste o jumătate milion de oameni.

Această grozavă boală, pentru a cărei biruință se ostenește zilnic oamenii de știință, intră în palat ca și în bordei, fără să poată fi oprită ori îndepărtată.

Ea sporțește numărul pătimășilor și întinde suferința în rândurile nenumărate neștiutori, cari au pierdut orice nădejde de vindecare.

Sângele animalelor. — Căinele 5,90 la sută din greutatea corpului; calul 5,50; porcul 3,84; berbecul 4,40; boul 3,45; iepurele 3,22; pisica 3; pasărea 2—2,50; astfel un cal, care ar avea 500 Kgr., ar avea cam 21 kgr. de sânge; un bou de 500 kgr., cam 17 kgr. sânge.

Sgărie nori. — La Berlin s'a aprobat construirea case-lor cu 12 etaje.

Până acum nu s'au construit decât cu 8 etaje.

Pentru a avea o legătură mai scurtă cu Spania, Franța a strâns cu un tunel înima munților Pirinei, făcând un drum de fier nou între cele două țări. Sfințirea acestei lucrări s'a făcut, în fața Regelui Spaniei și a Președintelui Republicii Franceze, în luna lui Iulie.

La noi, tunelul Teliu, care străpunge inima Carpaților, lucrare asemănătoare, cu aceea dela Pirinei, încă nu i s'apărită.

Populația New-Yorkului. — O dare de seamă venită din America, ne spune, că orașul New-York are o populație de 6 milioane 17 mii locuitori, față de 5 milioane 873 mii, locuitori în 1925.

Serbare pentru Eminescu. — Cu prilejul împlinirii a 40 ani dela moartea Poetului Eminescu, se va ridica un monument la Iași, care va fi pus în grădina Universității, printre tei și plopi.

Monumentul e lucrat în orașul Vrața în Bulgaria.

Congres. — La Oradea-Mare s'a început Sâmbătă 6 Octombrie, Congresul orașelor.

La congres au luat parte toți primarii comunelor urbane.

Congres. — În zilele de 11 și 12 Noiembrie a. c. se va ține în București Congresul general al comerțului din România.

Participanții vor călători la București, cu reduceri de 50 la sută pe calea ferată pe baza vizei Statului Negustoresc, central din București.

Congresul preoților din România, nu se va mai ține la Chișinău după cum am anunțat, ci la BUCUREȘTI în aceleași zile de 23 și 24 Octombrie a. c.

Tuberculoza în Rusia. După I. Dobrytzer, în anul 1926, au fost în Rusia 987.307 cazuri de tuberculoză pulmonară, cu un procent de 84,4 la 10.000 locuitori; tuberculoza celorlalte organe a fost de 331.683 cazuri, cu un procent de 28,3 la 10.000 locuitori.

Un inginer chimist în Germania a isbutit să prefacă în făină felurile fructe proaspete, păstrându-le astfel vreme îndelungată. Prin uscare și măcinare, el a reușit să le păstreze aroma neatinată.

Activitatea publicistică a unui preot. — Colaboratorul nostru Preot D. Cruceanu, hagiul, doctorand, ne face cunoscut că în timp de 15 ani a scris și tipărit 2500 articole (originale și traduceri) la peste una sută publicațiuni (ziare și reviste din țară și străinătate). Fiind fericit că printr-aceste publicațiuni face parte și „Cultura Poporului” din partea noastră îi dorim încă mulți ani pentru a munci înainte pe ogonul creștinesc.

Cea mai mică biblie din lume. — La o licitație publică, ce s'a ținut nu de mult în America, s'a vândut o biblie (Sf. Scriptură), care e cea mai mică din lume. E tipărită la Glasgow în Anglia și cuprinde 876 pagini. Cartea are o lungime de 4 cm., lățime de 3 cm. și grosime de 5 mm. Biblia aceasta s'a cumpărat cu suma de 4 mii dolari (620 mii lei).

Din Niapoli se anunță, că lângă localitatea Foamicola, cu ocazia unor săpături, s'a descoperit o fabrică de țigle cu toate instalațiunile și depozitele ei, din vremea romanilor. Tot cu acest prilej s'a mai găsit și un perete zidit din pietre cubice, care, după părerea specialiștilor, ar face parte dintr'un fort ridicat de Fabius și în care el își așezase trupe, cu scopul de a tăia retragerea lui Anibal spre Samuium.

Adunare de Preoți. — La București în sala Transilvaniei de lângă Cismigiu, a fost în ziua de 3 Oct. a. c. întrunirea preoților ortodocși din București. S'au discutat chestiuni la ordinea zilei foarte interesante și anume:

1) Preoții să ia parte la întreaga politică a țării;
2) Înbunătățirea situației materiale;
3) Statul e obligat să întrețină biserica și personalul ei, fiindcă primește dela Ei servicii, fără care statul n'ar putea exista.

4) Să se completeze comisia de salarizare cu trei membri ai săi.
5) Desființarea art. din lege în care se prevede că biserica se întreține din averea ei proprie, iar statul acordă numai ajutoare.

6) Preoții fiind funcționari ai statului, au dreptul la pensioare dela stat.
7) Recăsătorirea preoților să fie admisă de Sf. Sinod.

Ninge în Ardeal. — În ziua de 3 Oct. a. c. a început să ningă în Ardeal. Astfel la Ciucea s'a format un strat de trei degete de zăpadă.

În curând se va începe publicarea în foileton: „O excursie regală pe Dunăre în 1926”.

INVĂȚĂTORII, nu mai au voie din ordinul Ministerului Instrucțiunii, să-și părăsească posturile fără autorizații.

ÎN BASARABIA, sinagoga evreești sînt în număr de 806. Numai în orașul Chișinău sînt 86.

PROGRES. — În Germania în orașul Harrisfeld s'a deschis cea dintâi din lume Universitate pentru muncitori. Aici se învață toate științele, de care are nevoie un muncitor, între care și știința drepturilor ce le are un muncitor în țară.

DATORII. — Datoriile țării noastre se urcă la 180 miliarde lei. Dările împărțite pe cap de locuitor, vine câte 2000 lei, de fiecare locuitor.

DIN SIBIU. — Rectorul Academiei Teologice din Sibiu Păr. Arhim. Dr. Eusebiu R. Roșca, a fost trecut după 34 ani de învățământ, la pensie. În locul Sf. Sale a venit însă un tânăr profesor Nicolae Colan. Noi urăm noului rector activitate rodnică, întru mulți și fericți ani.

Duminică 21 Octombrie. a. c., se va inaugura la Valea Călugărească bustul ridicat lui Ion I. C. Brătianu, din inițiativa unui comitet în frunte cu fostul deputat Fernic.

În Poiana Mare, județul Dolj, Duminică 14 Oct. a. c. se desvelește monumentul eroilor, în prezența membrilor guvernului și autorităților județene și comunale.

Clopot de porțelan. — În locul celor de aramă e vorba să se pună în cât mai multe biserici din Germania. Fiindcă din porțelan nu se pot face clopote prea mari, care să nu se spargă când vor fi trase, se fac clopote mai mici și în locul unui de aramă se pun mai multe de porțelan.

Se zice că sînt efitine și sună frumos și plăcut.

Congresul Medicilor. — La Chișinău Duminică 7 Oct. a. c. s'a deschis Congresul profesional al Asociației Generale a Medicilor, în prezența D-lor Inuleț, ministrul Sănătății și Săveanu, președintele Camerei.

Au luat parte la Congres peste 400 persoane.

Lui Corneliu Botez, fost magistrat în București, care a murit acum șase luni, i s'a ridicat un monument pe mormântul său din Cimitirul Belu care se va inaugura Duminică 14 Oct. a. c. Monumentul reprezintă un fotoliu gol de bronz, pe care e aruncată o mantie, o tocă, o pană frîntă și câteva cărți. Este opera sculptorului Iordănescu.

Concedierea contingentului 1927. — Se anunță că, Marele Stat Major al Armatei, a hotărât să dea concediu pe timp nehotărît tuturor soldaților din contingentul 1927 îndată ce se vor termina manevrele de toamnă din anul acesta.

O lege bună. Este o lege, în care spune: cărciumarii n'au dreptul să dea pe datorie. Dacă au dat cuiva, acela nu-l dator să-i mai plătească datoria făcută pe băutură. Și cărciumarul nu-l poate pîrî, că legea nu obligă pe dator a-i plăti.

Bună lege. Dă-le Doamne zile la cei ce au făcut-o, căci poate vom scăpa de bețivi.

În Lisabona capitala Portugaliei s'a votat o lege, în care ordonă tuturor cetățenilor să umble încălțați.

Invățământul primar e gratuit. — Ministerul școalelor, fiind informat că unele școli primare impun părinților să plătească taxe școlare pentru copii înscriși, aduce la cunoștință că: întrucît învățământul primar e gratuit și obligatoriu, e interzis direcțiilor a lua astfel de taxe sub orice formă ar fi.

La București, se va ridica o statuie lui Cuza-Vodă Domnului unirii principatelor.

DI. General Referendaru, inspector al artileriei, după 40 de ani de activitate în miliție, pe ziua de 1 Oct. a. c. a fost trecut în rezervă.

Expoziție de vinuri, s'a deschis la Valea Călugărească în ziua de 7 Oct. a. c.

La Arad, în ziua de 7 Oct. a. c., în Catedrala Orașului, a avut loc sfințirea drapelului filialei „Expresul”. Au luat parte funcționarii dela C.F.R. din 30 centre din țară.

Din cauza unui cutremur în Turcia, au fost distruse 6 sate și alte 15 sate au suferit stricăciuni.

30 aviatori români, sub conducerea D-lui General Dumitrescu au plecat la Berlin, Capitala Germaniei, spre a vizita expoziția de aviație și a studia tehnica aeronauticii Germane.

În ziua de 8 Oct. a. c. s'au deschis toate școlile din țară.

Bibliografii

A apărut »GLINDA LUMII« No. 41 cu numeroase vederi și instantanee fotografice, cu următorul sumar »

Desvelirea monumentului eroilor la Roșiori. — Congresul catolicilor germani, la Magdeburg. — O vizită istorică. — Raidul în automobil Capetown-Stockholm. — Poliție de voluntari pentru Bănci americane. — Bicicleta în valiză. — O aniversare în catedrala Westminster (Londra). — Statuara unei pilde. — Drama dela Polul Nord. — Jocurile olimpice panrușesti din Moscova. — Inundațiile de lângă Tokio. — Match de atletism Franța Germania. — Nou aparat de salvare. — Avioane „cu tot confortul”. — Din pitorescul altor meleaguri. — Un cortegiu pentru comemorarea lui Dickens. — Colonie americană de pictori. — Antrenamentul de câini de război. — Serbare de gimnastică. — Boxeurul travestit. — Un copil minune. — Pagina femeii. — Actualitatea în caricatură. — Pagina jocurilor cu numele deslegătorilor.

50 vederi și instantanee fotografice :: 7 Lei :: 16 pagini

Ieromonahul Damian Stănoiu a scos o nouă carte intitulată »Mănăstirea Pasărea«. Tipărită la Tipografia »Lupta« din București. Preț 20 Lei.

Broșura începe cu o cuvântare a I. P. S. Patriarh, apoi situația geografică a mănăstirii, după care începe istoricul, cu cele mai mici amănunte, în fraze foarte bine întocmite, plătute și de-o importanță neasemănătoare de mare. Explicațiile sînt însoțite de figuri ceia ce le face să fie gustate cu mai multă plăcere, apoi mai e și hărta din cea mai bună.

Se găsește de vânzare chiar la mănăstire. Adresa este: »Mănăstirea Pasărea«, Județul Ilfov la Stăreție.

Minunile Maicei Domnului. O broșură de: Preot-Hagi Crivas Cruceanu, Doctorand în Teologie dela Biserica »Cernica« Jud. Ilfov. Preț 10 lei.

E o inimoasă lucrare de cuprins creștinesc, în care cetitorul va găsi o materie, care să slujească la îmboldirea sa creștinească și care sprijină bine credința cea creștinească.

Aici e vorba de icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului din insula Tinos, Grecia, prin care a fost vindecat în 1914, regele Constantin al Greciei.